

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

07

Ročník XVI.
júl 2022

MESTO POD URPÍNOM BUDE O PÁR DNÍ DEJISKOM EYOF 2022

Strana 4 - 6

SAMOSPRÁVA

Pri otvorení vnútrobloku v Rudlovej -
Sásovej sme spustili aj fontánu.

Strana 2

INFORMUJEME

V „jame“ pri mestskom úrade vznikne
parkovací dom s piatimi podlažiami.

Strana 8

SAMOSPRÁVA

Spoločne s BBSK sme podnikli ďalší krok
smerujúci k záchrane Domu kultúry.

Strana 9

Vnútrobloky v Rudlovej - Sásovej a na Fončorde skrášlia prostredie v okolí domov

Projekt revitalizácie vnútrobloku medzi ulicami Tatranská, Sitnianska a Strážovská je výsledkom diskusií medzi vedením samosprávy a obyvateľmi. Dnes je už najväčší verejný priestor na území mesta s rozlohou 4,5 hektára komplexne zrekonštruovaný. V areáli pribudli nové športové plochy, detské ihrisko z prírodných materiálov, exteriérová školská trieda či fitness zóna. Zároveň boli doplnené lavičky, prístrešky, stojany na bicykle, nádoby na odpad, ale aj verejné osvetlenie či zeleň. Oficiálne otvorenie sa uskutočnilo 2. júla 2022. V septembri by mal byť dokončený aj vnútroblok na sídlisku Fončorda.

Využívaný priestor v Rudlovej – Sásovej bol dlhodobo v zlom stave, preto sa mesto uchádzalo o eurofondy s cieľom vytvoriť kvalitné prostredie určené na trávenie voľného času. Navštevované ihrisko známe pod názvom Opavia, priestor s tenisovým kurtom nad Základnou školou Sitnianska i športový park za školským parkom boli kompletne zmodernizované v rámci dvoch etáp.

Foto: M. Kováč

Pribudla aj fontána

Multifunkčná plocha pre hádzanú a basketbal, ihrisko s fitnes prvkami, parkourové, petangové i mini dopravné ihrisko, steny na kreslenie pre deti, pingpongový a šachový stolík, tenisový kurt, plocha pre skok do piesku či exteriérová školská trieda. Všetky tieto moderné športoviská môžu naplno využívať malí, ale aj veľkí Banskobystričania a Banskobystričanky. „Som veľmi rád, že naše plány a vízie sa nám postupne darí naplňovať. Pamätám si, keď sme sa s obyvateľmi stretli ešte v roku 2018, aby sme spoločne diskutovali o tom, ako by mal priestor vyzerať. Participácia samotných obyvateľov, nielen v tomto prípade, je pre nás pozitívna skúsenosť a zároveň cesta, ktorou sa budeme uberať aj naďalej. Príkladom je aj projekt Zelené sídliská v siedmich vytypovaných lokalitách, kde chceme vybudovať zelenú a modrú infraštruktúru s ohľadom na zme-

nu klímy a podporu biodiverzity. Od samého začiatku sme prizývali ľudí k tomu, aby predostreli svoje nápady a navrhli, ako by malo vyzerať práve to ich sídlisko,“ hovorí primátor Ján Nosko. Vo vnútrobloku bolo zrekonštruovaných viac ako štyritisíc štvorcových metrov chodníkov a spevnených plôch, vrátane vstupov do bytových domov či schodísk. V areáli pribudla aj novovybudovaná dominanta – pochôdzna fontána s farebným osvetlením, ktorá sa určite stane obľúbeným miestom detí i dospelých počas horúcich letných dní. Práce na rekonštrukcii odštartovali vlní koncom mája. Na projekt za približne 1,3 milióna eur samospráva získala financie z európskych fondov.

Napreduje i revitalizácia vnútrobloku na Fončorde

S obnovou priestoru s rozlohou 14 tisíc metrov štvorcových medzi Tulsou, Moskovskou ulicou a Kyjevským námestím sa začalo v októbri 2021. Vzhľadom na zimné obdobie a poveternostné podmienky sa realizovali predovšetkým úkony, ktoré neobmedzovali a neznižovali komfort obyvateľov. Stavebné

Foto: MŠÚ BB

práce pokračovali v plnom rozsahu na jar tohto roka. V súčasnosti sa revitalizácia vnútrobloku pomaly blíži do finále. Do užívania by mal byť odovzdaný v septembri tohto roka.

Projekt odzrkadľuje názory a podnety obyvateľov

Nové plochy na športovanie pre deti všetkých vekových kategórií, komunitné záhrady a prvky tienia, malý amfiteáter, obnovené chodníky, nové stojany na bicykle, lavičky či viac ako 110 vysadených stromov. Aj takto bude vo finálnej podobe vyzerať vnútroblok na Fončorde pozdĺž panelákov na Tulskej ulici č. 1 až

11 a 13 až 35. „K dnešnému dňu sú kompletne dokončené chodníky zo zámkovej dlažby, zrealizované boli terénne úpravy a násypy a taktiež je osadená nádrž na zachytávanie dažďovej vody, ako aj štrkový bazén so stromami slúžiacimi na odparovanie. Verím, že aj naďalej pôjdu práce podľa plánu a radosť z príjemného a moderného prostredia budú mať všetci obyvatelia Fončordy,“ konštatuje Ján Nosko.

Foto: MŠÚ BB

Nový priestor na športovanie

V najbližších mesiacoch zhotoviteľ dokončí mlatové chodníky a osadí svietidlá verejného osvetlenia. Potrebne bude zhotoviť aj povrchy pre plochy na voľnočasové aktivity. Následne sa osadí mobiliár vrátane fontánky na pitie, ako aj všetky športové či hracie prvky. Vo finálnej fáze sa dokončí pódium, pieskovisko, stena pre sprejerov, zrealizuje sa výsadba trávnikov i okrasných kríkov. V niektorých častiach bude potrebná rekultivácia pôdy. Aktuálna cena stavebných prác, obnovy a výsadby zelene je takmer 837 tisíc eur s DPH, z toho nenávratný finančný príspevok, ktorý samospráva získala, predstavuje 760 tisíc eur. Výška spolufinancovania mestom je necelých 77 tisíc eur s DPH.

Obnovíme aj ďalšie časti

Po vzore realizovaných projektov v Rudlovej – Sásovej a na Fončorde mesto intenzívne pracuje aj na rozbehnutí procesov v rámci revitalizácie vytypovaných lokalít v projekte Zelené sídliská. Zameraný je na podporu biodiverzity i revitalizáciu okolia bytových domov participatívnym zapojením samotných obyvateľov.

D. Adamovičová

Foto: MŠÚ BB

Informácie z mestského úradu

Foto: MsÚ BB

01. Spustili sme fontánu na Fortničke

Po dlhých rokoch sa podarilo oživiť dominantu parčíka Ivana Palúcha na ulici Martina Rázusa. Žblnkajúca fontána, ku ktorej mali mnohé obyvateľky a obyvatelia tejto časti mesta silný vzťah, im opäť môže spríjemňovať horúce letné dni. Cieľom samosprávy je postupne obnoviť všetky fontány, ktoré sa v meste nachádzajú, a to nielen kvôli historickému kontextu, ale hlavne z estetického a praktického hľadiska.

red

02. Do materských škôl od septembra nastúpia všetky prihlásené deti

Do zriaďovateľskej pôsobnosti mesta patrí 29 škôlok, pričom dve z nich sú súčasťou základných škôl. Za posledné roky sa podarilo stavebnými úpravami financovanými z mestského rozpočtu, ako aj získanými eurofondmi vytvoriť 286 nových kapacít. V rámci aktuálne prebiehajúcej rekonštrukcie Materskej školy Šalgotárjanska ich pribudne ďalších 12. Súčasná celková kapacita predstavuje 2 442 miest. Aj tento rok sa snažil Školský úrad vyhovieť každej požiadavke zákonných zástupcov. Situáciu skomplikovali nepredvídateľné udalosti v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine. Denne prichádzali do Banskej Bystrice hlavne matky so svojimi deťmi, ktoré bolo potrebné do škôlok umiestniť, čo sa samospráve podarilo v plnom rozsahu. Aktuálne navštevuje školské zariadenia 38 ukrajinských detí. Od septembra by ich malo nastúpiť 26. V prípade, že bola požadovaná škôlka, do ktorej hlásili svoje dieťa obsadená, zamestnanci Školského úradu im ponúkli inú vhodnú alternatívu. Tento rok

sa zápis do materských škôl uskutočnil počas celého mesiaca máj. Celkovo bolo prijatých 1 186 žiadostí, pričom mnohé z nich boli podané duplicitne. Do materských škôl nastúpi od septembra tohto roka 658 detí. Pokiaľ ide o základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, zapísaných je spolu 985 žiakov a do súkromných škôl nastúpi od nového školského roka 205 detí.

Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže

03. Ocenenie najúspešnejších žiakov

Zatiaľ čo vlani prevzali najúspešnejší banskobystriční žiaci základných škôl cenu z rúk primátora mesta Jána Noska v rúškach, tento rok sa uskutočnilo podujatie bez obmedzení. Program odštartovalo 22. júna 2022 vystúpenie detí zo ZŠ Pieninská 27 v rámci projektu URBACT, do ktorého je zapojená aj Banská Bystrica. Cieľom je integrovať deti a mládež zo sociálne vylúčených oblastí, prostredníctvom skupinovej výučby hudby či scénického umenia v školách. V školskom roku 2021/2022 bolo ocenených 35 žiakov z ôsmich základných škôl, ktorí dosiahli úspechy vo výtvarných, fyzikálnych, technických i literárnych súťažiach, vrátane prednesu poézie či prózy, ale aj v matematických, geografických a dejepisných olympiádach. Mimoriadne ocenenie získal žiak deviategého ročníka ZŠ Spojová, Martin Kukučka.

red

04. Nový náčelník mestskej polície

Od 1. júla 2022 vedie príslušníkov mestskej polície Viliam Pischko. Od februára tohto roka bol poverený jej vedením, nakoľko vtedajšieho náčelníka Ivana Holíka zvolili mestské poslankyne a poslanci na mimoriadnom zastupiteľstve za hlavného kontrolóra mesta Banská Bystrica. O funkciu náčelníka prejavili záujem celkovo dvaja uchádzači.

MsP BB

05. V meste pribudla nová pamätná tabuľa

Neďaleko miesta, kde v 18. storočí vznikli najvzácnejšie orgány z dielne majstrov Michala a Martina Podkonických, odhalili v poslednú júnovú nedeľu tohto roka pamätnú tabuľu. Archívne výskumy potvrdili, že ich organárska dielňa sídlila na Hornej Striebornej ulici číslo 11. Nakoľko však vlastníci budovy nedali súhlas na osadenie pamätnej tabule na tomto dome, umiestnená bola na začiatku Hornej Striebornej ulice na Námestí SNP 13. Orgány z dielne Podkonických zdobili chrámové priestory nielen v našom meste, ale aj v Španej Doline, Hronseku, ďalej na Liptove,

INFORMÁCIE Z MESTSKÉHO ÚRADU

JÚL 2022

Spiši, Orave, južných častiach Slovenska a na území súčasného Maďarska. Svojou mimoriadne kvalitnou prácou rozvinuli organársku dielňu, ktorá bola uznávanou v Uhorsku a kvalitatívne sa rovnala vtedajším slávnym rakúskym dielňam.

Oddelenie kultúry

Foto: tlb.sk

06. Festival The Legits Blast sa uskutoční začiatkom augusta

Do mesta pod Urpínom mieria opäť umelci z celého sveta a chystajú sa roztancovať celú Banskú Bystricu. Okrem medzinárodných tanečných súťaží v olympijskej disciplíne breaking sa návštevníci medzinárodného festivalu The Legits Blast môžu tešiť na množstvo hudby, atraktívneho sprievodného programu, ale i na niekoľko noviniek, ktoré si pre nich pripravili organizátori. Festivalové aktivity začínajú už 1. augusta. Hlavný program sa uskutoční v Ministry of Fun a v Europa SC. Projekt Youth is the Future podporený Vyšehradským fondom bude mať oproti predchádzajúcim ročníkom oveľa väčší rozmer. Súčasťou podujatia budú diskusie, breaking, hudobné a graffiti workshopy, tanečné vystúpenia a súťaže, ale i párty. Festivalových nadšencov čaká od 4. do 7. augusta 2022 prestížne podujatie Outbreak Europe, na ktoré sa intenzívne pripravujú aj elitní tanečníci tímu Red Bull All Stars. Neodmysliteľnou časťou podujatia je aj súťaž národných tímov Rep Your Country. Viac informácií o programe nájdete na www.tlb.sk.

red

07. Počas horúcich dní sa môžete ochladiť vo vodných hmlách

Počasiu nám na prelome júna a júla dalo poriadne zabráť. Na akútne zmiernenie denných teplôt pracovníci ZAARES-u inštalovali rozprašovače vody, tzv. „vodné hmly“. K dispozícii sú v Parku pod Pamätníkom SNP a na Námestí SNP. Tieto dve lokality boli vybrané z dôvodu dostupnosti čistého zdroja vody, vysokého prehrievania sa lokality a vysokej návštevnosti. Veríme, že „rozprašovače“ využijú nielen deti, ale všetci, ktorí sa túžia príjemne ochladiť.

ZAARES

V júli privítame mladých športovcov z takmer 50 krajín

Európsky olympijský festival mládeže 2022, najväčšie multišportové podujatie pre športovcov vo veku od 14 do 18 rokov organizované na Slovensku, sa nezadržateľne blíži. Od 24. do 30. júla 2022 bude mesto pod Urpínom hostiť 3 500 členov oficiálnych výprav zo 48 krajín, pozvaných bude 1 000 hostí a 3 000 návštevníkov spolu s dobrovoľníkmi podujatia.

Záštitu nad EYOF-om má Medzinárodný olympijský výbor. Podujatie sa koná pod olympijskou vlajkou a je bohaté na rôzne tradície. Chýbať nebude Oheň mieru či slávnostný sľub športovcov a funkcionárov. EYOF je bránou do veľkého sveta športu. Mnoho

medailistov z festivalu získalo neskôr cenný kov aj na olympijských hrách. Viaceré európske športové hviezdy urobili svoje prvé kroky na medzinárodnej športovej scéne práve na EYOF-e. Festival poskytuje príležitosť pre mladých športovcov vyskúšať si, ako vyzerá

olympijské podujatie. Autorom myšlienky Európskeho olympijského festivalu mládeže je čestný prezident Medzinárodného olympijského výboru a bývalý prezident Európskych olympijských výborov Jacques Rogge. Prvý EYOF sa uskutočnil v Belgicku pred 31 rokmi.

EYOF ŠPORTY A ŠPORTOVISKÁ

Šport	Športoviská	Adresa	Súťažné dni / júl 2022
Atletika	Šport park atletika (Atletický štadión Štiavničky)	Hutná 3, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Basketbal (chlapci)	Basketbalová hala Badín	Tajovského 30/30, Badín	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Basketbal (dievčatá)	Univerzitná basketbalová hala UMB	Tajovského 40, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Bedminton	Šport park bedminton (Tenisové centrum Baseline)	Švermova 6515, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Cyklistika	Banská Bystrica a okolie	Námestie SNP, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30. • časovka •• preteky s hromadným štartom
Džudo	Šport park džudo (Šport. hala VŠC Dukla)	Cesta na štadión 1271/28, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Hádzaná (chlapci)	Hádzanárska hala (Ice Arena športové centrum Rates)	Neresnícka cesta 13, Zvolen	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Hádzaná (dievčatá)	Hádzanárska hala Detva	Štúrova 1278, Detva	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Plávanie	Šport park plávanie (Krytá plaváreň, Štiavničky)	Cesta na štadión 1269/30, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Športová gymnastika	Štadión športovej gymnastiky (zimný štadión)	Hronské predmestie 1452, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Tenis	Šport park tenis (Tenisové centrum Baseline)	Švermova 6515, B. Bystrica	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Volejbal (chlapci)	Volejbalová hala Zvolen (športové centrum Rates)	Neresnícka cesta 1074/13, Zvolen	25. 26. 27. 28. 29. 30.
Volejbal (dievčatá)	Volejbalová hala Slovenská Ľupča	Školská 399, Slovenská Ľupča	25. 26. 27. 28. 29. 30.

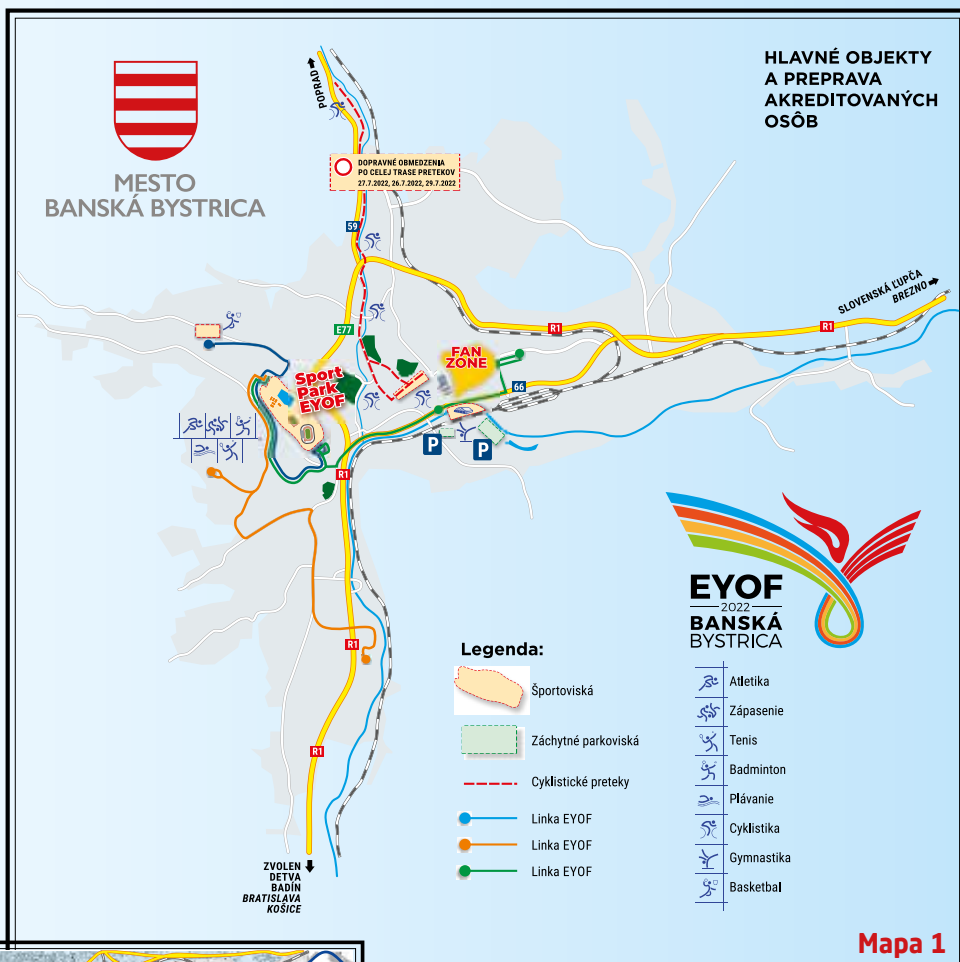
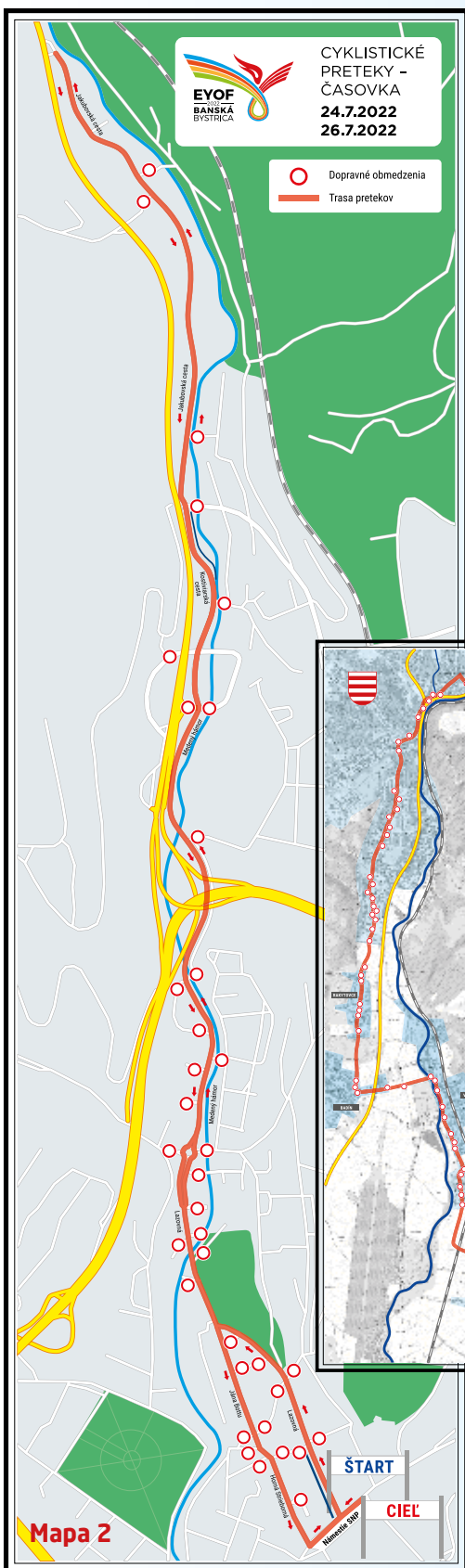
Program Fan zóny počas EYOF 2022

Otvárací ceremoniál EYOF Banská Bystrica 2022 sa uskutoční 24. júla o 20:30 hod. v Parku pod Pamätníkom SNP. Vstupenky si bude možné zakúpiť na oficiálnej stránke podujatia www.eyof2022.com/vstupenky/. Ceremoniál odvysiela v priamom prenose RTVS. V ďalšie dni, od 25. do 30. júla 2022, je pripravený pestrý kultúrny a športový program pre všetky vekové kategórie. Vstupy na koncerty a atrakcie bude bezplatný. Hlavný program bude predstavený vo viacerých časových blokoch o 14:00, 17:00 a o 20:00 hod. Pre návštevníkov bude každý deň od 10:00 hod. k dispozícii bezplatná Fan zóna, kde si už v doobedňajších hodinách budú môcť zašportovať v rámci olympijského programu, zrelaxovať v F&B zóne či užiť si sprievodný program. Zábavnú a hravú atmosféru priamo z Fan zóny sprostredkuje naživo aj Fun rádio. Záverečný ceremoniál k podujatiu je naplánovaný na 30. júla 2022 o 20:30 hod. taktiež v Parku pod Pamätníkom SNP. Viac informácií o programe nájdete aj na webe www.eyof2022.com, ako i na sociálnych sieťach podujatia a mesta.

24.	20:30	Otvárací ceremoniál Cigáni idú do neba River Dance School Folklórny súbor Urpín Symf. orchester Slov. rozhlasu	14:30	Tanečná školička Matičiarik
	22:00	Záver	15:30	Marlett
	14:30	Tanečná školička Matičiarik	17:00	Kaprálikovci: Kozliatka a vlk
	17:00	Folkandbass	20:00	Younák
	20:00	The Duchon's	14:30	Tanečná školička Matičiarik
25.	14:30	Tanečná školička Matičiarik	17:00	Fidlikanti
	17:00	Folkandbass	20:00	Cigánski Diabli
	20:00	The Duchon's	14:30	Tanečná školička Matičiarik
26.	14:30	Tanečná školička Matičiarik	17:00	Dychová hudba MV SR
	17:00	Fíha Tralala	20:00	Záverečný ceremoniál
	20:00	IMT Smile	21:00	Párty s D. J.
27.	14:30	Tanečná školička Matičiarik	22:00	Záver
	17:00	Detský folklórny súbor Matičiarik		
	20:00	Majk Spirit & D. J. Grimasso		

Na EYOF Banská Bystrica 2022 sa bude súťažiť v 10 športoch v 119 disciplínach

V meste dôjde počas Európskeho olympijského festivalu mládeže k niekoľkým zmenám v rámci dopravnej infraštruktúry. Mapa č. 1 zobrazuje všetky športy a športoviská, Fan zónu, záchytné parkoviská, dopravné linky EYOF-u a reguláciu dopravy počas cyklistických pretekov.

V priebehu cyklistických pretekov sú plánované dopravné obmedzenia

Počas tréningu časovky (mapa č. 2) 24. júla 2022 od 12:00 do 16:00 hod., a samotnej časovky 26. júla 2022 od 10:00 do 19:00 hod. bude trať viesť z Námestia SNP, cez Lazovnú ul., Medený Hámor, Kostiviarsku, Jakubskú cestu, (otočka) späť na Strieborné námestie, Hornú Striebornú ul. s cieľom pretekov na Námestí SNP.

Dopravné obmedzenia budú aj počas pretekov s hromadným štartom (mapa č. 3), a to 28. júla 2022 v čase od 10:00 do 19:00 hod. Trať bude smerovať z Banskej Bystrice (štart na Námestí SNP) cez Kapitúlskú ul., Hornú Mičinú, Dolnú Mičinú, Lukavicu, Veľkú Lúku, Hronsek, Vlkánovú, Badín, Rakytovce, Kremničku, cez Sládkovičovú a Dolnú ulicu na Námestie SNP. Preteky budú prebiehať s vylúčením dopravy, rovnako aj s jej riadením na dôležitých križovatkách príslušníkmi dopravnej polície, ako i na ostatných miestach na trati usporiadateľmi.

Prosíme obyvateľov, aby rešpektovali pokyny organizátorov a dopravné značenia a za žiadnych okolností nevchádzali na trať pretekov. Viac informácií o dopravných obmedzeniach nájdete na www.eyof2022.com/doprava/, ako aj na webovej stránke mesta.

Obmedzenie využívania plavárne a plážového kúpaliska

Z dôvodu prípravy a konania Európskeho olympijského festivalu mládeže bude Krytá plaváreň na Štiavničkách pre verejnosť zatvorená od 19. júla do 1. augusta tohto roka. Zatvorené bude aj plážové kúpalisko Aqualand, a to v termíne od 18. júla do 2. augusta 2022.

Tím EYOF

Zo zákulisia EYOF-u

Na športovcov i návštevníkov čaká počas šiestich súťažných dní až 120 medailových ceremoniálov s dôrazom na slovenskú tvorbu a región. „Veľmi ma teší, že sme koncept postavili na prezentácii samotného Slovenska, pretože počas tejto športovej udalosti bude v Banskej Bystrici prítomných okolo sedemtisíc účastníkov a hostí,“ uvádza Peter Hamaj, riaditeľ organizačného výboru EYOF Banská Bystrica 2022. Z hľadiska počtu ceremoniálov ich bude z desiatich športových odvetví najviac v atletike – až tretina z celkového počtu. Atléti si rozdelia 40 medailových kolekcií.

Ocenenie v tvare srdca

Výrobu medailí organizátori zverili do rúk tradičnému slovenskému výrobcovi, ktorým je Mincovňa Kremnica. Pre multišportové podujatie bolo vyrobených 842 medailí. Všetky sú zhotovené z mosadze. V priemere majú 80 mm. Hmotnosť jednej je okolo 300 gramov. Tvorcovia na ich výrobu použili približne 255 kilogramov materiálu. „Na prednej strane je vyobrazené logo EYOF Banská Bystrica 2022 a na zadnej zasa logo Európskych olympijských výborov. Pre víťazov sú určené pozlátené, športovci na 2. mieste dostanú medaily s niklovaným vyhotovením a pri medailách za 3. pozíciu je to patinovaný bronz,“ povedal Jaroslav Setnický, vedúci predaja Mincovne Kremnica. Medaily majú tvar srdca, čo je symbolické v súvislosti s dejiskom festivalu. „Mesto Banská Bystrica je často označované ako srdce Slovenska. Je metropolou stredného Slovenska a územia pod Nízkymi Tatrami. Zároveň je srdcom dôležitých udalostí slovenských novodobých dejín, spomeniem napríklad SNP. Srdce je aj symbolom lásky, odvahy, statočnosti či bojovnosti, ktoré charakterizujú mladých športovcov, ktorí sa zúčastnia na EYOF-e,“ uviedol Karol Krištofovič, autor dizajnu medailí.

Podnosy z kráľovského dreva

Najlepší športovci si odnesú aj oficiálneho maskota Bystríka v špeciálnej úprave so zlatými, striebornými a bronzovými prvkami. Zaujímavé sú aj podnosy z lipového dreva, na ktorých sa budú prezentovať medaily. Ich tvorcom je umelecký rezbár Igor Prilinský. „Podnos dýcha históriou, je vytvorený zo slovenského dreva, povedal by som, že doslova z kráľovského, lebo lipa je symbolom kráľov, ktorí si ju sadili vo svojich parkoch,“ priblížil svoje dielo Igor Prilinský. Samotné medaily budú počas ceremoniálov prezentovať členovia Univerzitného folklórneho súboru Mladost, ktorý pôsobí ako reprezentačné teleso Univerzity Mateja Bela. Okrem folkloristov bude do ceremoniálov zapojených takmer 50 slovenských i zahraničných dobrovoľníkov. Stupne víťazov, na ktorých budú medailisti dekorovaní, sú vyrobené zo stopercentne recyklovaného materiálu. „Ich dizajn je v minimalistickom prevedení, ktorý bude dopĺňať pestrá grafika podujatia z dielne grafického dizajnéra Petra Bučeka. Stupne víťazov budú na festivale použité vo veľkostiach od troch do dvanástich metrov,“ uviedol Lukáš Donoval, riaditeľ marketingového oddelenia EYOF.

Hudba z dielne banskobystrického konzervatória

Ďalší element, ktorý zdôrazní výnimočnosť slávnostnej chvíle medailového ceremoniálu bude sprievodná hudba. Na jej kompozíciu špeciálne pre EYOF bolo oslovené Konzervatórium Jána Levoslava Bellu s cieľom, aby sa do procesu tvorby hudby pre mladých športovcov zapojili aj mladí študenti. Hudba bola nahraná v spolupráci s orchestrom Štátnej opery Banská Bystrica. „Študenti boli prekvapení a nadšení, že mohli spolupracovať s profesionálnymi hudobníkmi a získať skúsenosti. Orchester odviedol najlepšiu prácu,

akú mohol,“ uviedla autorka hudby Katarína Koreňová, pedagogička na Konzervatóriu J. L. Bellu.

Benefity pre mesto, región i celé Slovensko

Účasť na EYOF-e je veľká vec nielen pre mladých športovcov z hľadiska ich rozvíjajúcej sa kariéry, ale aj pre hostiteľské mesto, celý región i krajinu usporiadateľa. Organizácia EYOF prináša z rôznych aspektov viaceré benefity. Banská Bystrica sa zaradí medzi najvýznamnejšie európske mestá, v ktorých sa už letná verzia organizovala, ako napr. Paríž, Brusel, Lisabon, Belehrad či Baku, čo jej môže v budúcnosti pomôcť ľahšie získať ďalšie veľké medzinárodné športové podujatia. Tisíce účastníkov na vlastnej koži zažijú atmosféru mesta a spoznajú pamiatky, zvyky a tradície regiónu. Jednotlivé súťaže budú streamované a vysielané naživo do celej Európy. V priebehu prenosov bude Banská Bystrica odprezentovaná pomocou filmových i fotografických záberov. Aj vďaka účastníkom, členom realizačných tímov i návštevníkom sa zvýši povedomie o meste, jeho pamiatkach i o celom regióne. V júli sa tak stane metropola stredného Slovenska najsledovanejším miestom európskeho mládežníckeho športu. Všetkých Vás pozývame zažiť neopakovateľnú atmosféru jedinečného multišportového podujatia.

Tím EYOF

Foto: A. Dobrik

Vedomostný kvíz

V júlovom čísle Radničných novín prinášame posledné súťažné otázky o EYOF Banská Bystrica 2022. Vecné ceny s logom multišportového podujatia môže vyhrať jeden súťažiaci, ktorý správne odpovie na všetky tri otázky a bude vyžrebovaný. Držíme vám palce!

1. Kde v meste bude Fan zóna EYOF-u?

- a) na Námestí SNP
- b) v Parku pod Pamätníkom SNP
- c) na Štiavničkách

2. Koľko medailových ceremoniálov sa uskutoční počas multišportového podujatia?

- a) 90
- b) 108
- c) 120

3. Z akého materiálu sú vyrobené stupne, na ktoré sa postaví medailový víťaz?

- a) zo skla

- b) z plastu
- c) z recyklovateľného materiálu

Odpovede v tvare napr. 1a, 2b, 3c nám posielajte e-mailom na radnicnenoviny@banska-bystrica.sk, príp. poštou na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica. Nezabudnite pripísať svoje kontaktné údaje a heslo: „vedomostný kvíz“. Odpovede môžete posilať do 4. augusta 2022. **Vyhodnotenie júnového kvízu:** správne odpovede sú 1c, 2a, 3b. Výherkyňou sa stáva pani Boucká. Gratulujeme.

red

Okienko do života Fončordy

Názov moderného sídliska so zaujímavou históriou je odvodený od maďarského slova foncsorda (foncsor = amalgám), ktoré označovalo amalgačnú hutu zo 16. storočia. V nej sa vyrábali drahé kovy zlučovaním s ortuťou, čím vznikala amalgám. Táto huta sa nachádzala približne v priestoroch dnešného kruhového objazdu pod Okresným úradom v Banskej Bystrici. Dodnes sa ulica smerom k VŠC Dukla volá Hutná. V 30. rokoch sa tento objekt dostal do správy armády, ktorá v 50. rokoch začala za hutou s výstavbou dôstojníckych bytoviek, ide o lokalitu medzi Kauflandom a Úsvitom.

V roku 1956 bol na Švermovej ulici postavený prvý panelový dom v našom meste. Neskôr, v roku 1960 sa sídlisko rozšírilo o Okružnú ulicu. V rokoch 1966 až 1968 boli postavené základné školy a obchodné strediská Mladost' a Úsvit. Medzi rokmi 1969 a 1972 sa definitívne dostavali ulice Internátna, Slnecná a Spojová. V rokoch 1973 až 1979 bola postavená horná časť sídliska, ktorú tvoria ulice Moskovská, Tulsá a Oremburská. Do roku 1982 sa dokončila celá THK ulica spolu so Šalgotarjanskou. Sídlisko sa postupne rozširuje podľa územného plánu mesta o nové ulice aj dnes. V súčasnosti má vyše 17 tisíc obyvateľov. Samostatnou mestskou časťou sa Fončorda stala v roku 2015. Predtým bola súčasťou Radvane. V mestskom zastupiteľstve ju dnes zastupuje sedem poslancov.

Akcie pre obyvateľov

Občianska rada (OR) Fončorda má v súčasnosti šesť členov a zasadá každý mesiac okrem letných prázdnin. Spolupracuje s rôznymi občianskymi združeniami a inštitúciami, najmä Komunitným centrom Fončorda, OZ AkSen, Centrom rozvoja Ideas, Centrom voľného času Havranské, OZ Devilwork racing, Verejnou knižnicou Mikuláša Kováča. Pre obyvateľov všetkých vekových kategórií organizujú rôzne akcie, ako sú napr.: Športná seniorov, Noc s Andersenom, Fončordácky jarmok, bicrosové preteky, bylinkáreň v areáli Komunitného centra na Havranskom, Prázdninová noc v knižnici, Škola volá, Knižničný jarmok, Predvianočná knižnica, Nie si sám, Komunitné fončordové hody a v spolupráci s poslancami a členmi OR aj veľmi úspešnú akciu Mikuláš na Fončorde.

Doteraz zrealizované rekonštrukcie

Pre jasnejšie a prehľadnejšie smerovanie v investičných akciách výbor mestskej časti (VMČ) v auguste 2019 schválil Stratégiu rozvoja Fončordy na roky 2019 až 2022. Na základe terénnej obhliadky v nej boli definované priority za toto volebné obdobie. Postupne sme sa snažili o ich napĺňanie. Zamerali sme sa hlavne na rekonštrukciu chodníkov a schodísk, do ktorých sa neinvestovalo od ich vzniku, ale aj na obnovu spevnených plôch či športových areálov. Požadovali sme riešenie dynamickej dopravy v úseku Kyjevské ná-

mestie – Billa – Nové Kalište – Lidl (aktuálne sa realizuje spolu so súběžnými chodníkmi a zastávkami MHD z úverových zdrojov). Rovnako aj osadenie retardéra na Pestovateľskej ul. (realizované), riešenie dopravnej zaťažnosti na uliciach Spojová a Šalgotarjanská, ďalej revíziu mostov na Mládežníckej ulici či riešenie statickej dopravy. Ukončená bola komplexná rekonštrukcia jednostranného chodníka na Švermovej ul. č. 27 – 41 vrátane výsadby zelene a priechodov pre chodcov, ako aj chodníky na Jilemnického a Wolkerovej ulici vrátane chodníka pred DD a DSS SENIUM, a tiež chodník na Slnecnej ulici i prepojovací chodník na Internátnej ulici medzi bytovým domom č. 37 a 69 spolu so schodiskom. Súčasne aj chodník na ulici Družby pri objektoch 2A a 2B. Rekonštrukciou prešli aj časti chodníka na Moskovskej ulici, schodisko pri Zdravotnom stredisku na Spojovej ulici a na Kyjevskom námestí, vozovky pri vjazde do ZŠ Moskovská a menšie úseky pre zabezpečenie bezbariérového pohybu obyvateľov. Podporili sme vybudovanie fitness workout ihriska vo vnútrobloku Družby – Mládežnícka, taktiež dobudovanie bikrosového areálu nad Oremburskou a Moskovskou ulicou. V tomto roku sa budú ešte rekonštruovať chodníky na Tulskej ulici č. 8 – 24, a aj spevnená plocha pri Zdravotnom stredisku na Spojovej ulici. Spolu s VMČ a mestskými poslancami by sme chceli dokončiť rekonštrukciu Kyjevského námestia a posunúť dopredu prípravu rekonštrukcie chodníkov, kde je potrebné spracovať projektovú dokumentáciu (napr. Moskovská ul. pri bytovom dome č. 20 alebo č. 7, rozšírenie prístupovej komunikácie k bytovým domom na Spojovej č. 8 a THK č. 1 – 3 a iné). V súčasnosti prebieha vďaka podpore z eurofondov komplexná revitalizácia vnútrobloku medzi Tulskou, Moskovskou a Kyjevským námestím. Finančná podpora štátu

je a v najbližších rokoch bude smerovaná na zlepšenie životného prostredia a zmiernenie dopadov zmeny klímy. Kvalitné prostredie v obytných zónach môže byť tiež nástrojom stabilizácie počtu obyvateľov Fončordy. Minulý rok sa začali pripravovať ďalšie takéto zelené oázy. Na území Fončordy je to revitalizácia vnútrobloku Mládežnícka – Družby – Okružná v rámci projektu Zelené sídliská. Obyvatelia našej mestskej časti, ako aj členovia občianskej rady sa mali možnosť zapojiť do prípravy zadania pre spracovateľa projektovej dokumentácie.

Úspešné projekty

Naši obyvatelia sa tiež aktívne zapájajú do participatívneho rozpočtu mesta, vďaka ktorému bola realizovaná RELAX ZÓNA na Internátnej ulici s výraznou podporou aktívnej komunity okolo pána Juraja Hajdu. Ďalší úspešný projekt sa podarilo realizovať komunite okolo pani Dorotky Liškovej na Sadovej ulici, kde sa neupravovaný a zanedbaný priestor zmenil na multifunkčné ihrisko. Tiež vďaka participatívne rozpočtu generácie ožili vnútrobloky na Nešporovej a Jilemnického ulici. Podarilo sa zrekonštruovať aj športovú plochu na konci THK pre aktívnu skupinu športovcov – tínedžerov. V roku 2021 sa vďaka vytrvalej práci a entuziazmu lokálpatriotov, ako sú Adam Biloveský, Matúš Voskár a ďalší, podarilo za podpory OR a VMČ dokončiť I. etapu nového dirtparku s názvom FORA LINES (bicrosové ihrisko). V meste bolo už niekoľko pokusov postaviť dirtpark, ktorý sme konečne otvorili práve na Fončorde.

Robíme pre ľudí

Aktívne sa zapájame do rozvoja mesta. Vďaka aktivitám členky OR a VMČ pani Danky Halamovej sa v prospech obyvateľov upravil projekt rozvojovej lokality nad Tulskou ulicou. Svoj nesúhlas s pripravovanou zmenou územného plánu oproti Modrému kostolíku, ako aj nesúhlas so schválenou výstavbou rodinných domov nad Moskovskou ulicou, sme vyjadrili podporou petícií v rokoch 2018 a 2020, a aktívnou účasťou zástupcov OR a poslancov na rokovaniach s mestom Banská Bystrica.

*J. Hruška, predseda
Občianskej rady Fončorda*

Foto: OR Fončorda

Na Námestí slobody vyrastie dlho očakávaný garážový dom

Roky nevyužitá zarastená „jama“ v centre Banskej Bystrice bude už čoskoro minulosťou. Poist'ovňa Kooperativa, ktorá pozemok získala, tu začne na jeseň tohto roka s výstavbou garážového domu. Nový objekt ponúkne Banskobystričankám a Banskobystričanom dlho očakávané využitie. Na parkovanie pre verejnosť a tiež dlhodobý prenájom bude k dispozícii vyše 200 parkovacích miest. Druhá časť objektu má byť využitá na obchodno-administratívne priestory.

Zámer parkovacieho domu pred mestským úradom, ktorý mal byť realitou už pred niekoľkými rokmi, sa konečne naplní. Pozemok s platným stavebným povolením nadobudla koncom roka 2021 poisťovňa Kooperativa, ktorá sa okrem iných aktivít venuje na viacerých miestach Slovenska aj vlastným investičným projektom v oblasti nehnuteľností. „V roku 2020 sme úspešne vstúpili na trh nehnuteľností a v súčasnej dobe už prenajímame 60 bytov v bytovom dome v Košiciach a 51 bytov a apartmánov v bytovom dome v Trnave. V príprave máme ďalšie projekty nájomného bývania v Žiline, Nitre či Bratislave. Výstavba garážového domu je pre našu spoločnosť rovnako zaujímavá investícia, pretože prináša obyvateľom Banskej Bystrice zvýšený komfort života v meste. Parkovací dom ponúkne obyvateľom ekonomické, ale aj ekologické riešenie problému s parkovaním v centre mesta,“ hovorí Vla-

dimír Bakeš, generálny riaditeľ a predseda predstavenstva poisťovne Kooperativa.

Objekt vyrieši problém s parkovaním

Aktuálne nový majiteľ pripravuje realizačnú projektovú dokumentáciu v spolupráci s banskobystrickými architektmi z kancelárie AMŠ Partners. Výstavba objektu s piatimi nadzemnými podlažiami začne v priebehu tohtoročnej jesene a potrvá približne do konca roka 2023. Na užívateľov čaká takmer 1 800 m² celkovej čistej plochy prenajímateľných obchodných priestorov. „Som rád, že sa našiel silný a stabilný partner, ktorý prichádza so zmysluplným riešením dlhoročnej „jamy“ pri mestskom úrade. Nový parkovací dom by mal vyriešiť nielen problém s parkovaním návštevníkov okolitých inštitúcií a polikliniky, ale nadväzuje aj na víziu mesta komplexnej revitalizácie Námestia slobody a vytvorenie kvalitného a bezpečného verejného priestoru, ktorý dnes zaberajú chaoticky parkujúce automobily. Ak sa nám podarí získať do svojho vlastníctva Dom kultúry a znovu ho sprístupniť verejnosti, o čo sa v súčasnosti aktívne snažíme, bude tento parkovací dom vhodnou alternatívou komfortného

parkovania aj pre jeho návštevníkov. Verím, že po autobusovej stanici sa tak už čoskoro podarí odstrániť aj ďalšieho strašiaka z nášho mesta,“ povedal primátor Ján Nosko.

Nepôjde len o parkovacie miesta

Na mieste v rámci Námestia slobody vyrastie moderný garážový dom, ktorý pomôže zvýšiť parkovacie kapacity v centre mesta, čo ocenia obyvatelia nielen pri bežnom, ale aj dlhodobom parkovaní. K dispozícii bude aj možnosť prenájmu na dlhšie obdobie. Až 210 parkovacích miest v projekte „Garáže Centrum“ doplní podľa plánov aj autoumyváreň a nabíjacie stanice pre elektromobily na každom poschodí i v exteriéri.

Budova pre budúcnosť

Výhodou novej budovy bude aj to, že ponúkne pre návštevníkov a obyvateľov mesta moderné obchodno-administratívne priestory. Počíta sa s novou predajňou potravín s rozlohou 500 m², v pláne je tiež kaviareň, lekáreň a nová pobočka poisťovne. Objekt sa stane sídlom aj špičkovej zubnej kliniky a bude plniť ďalšie administratívno-zdravotnícke funkcie, ktoré sú v štádiu jednania. Nová budova bude postavená v súlade so štandardmi energetickej efektívnosti. Súčasťou plánov je aj vytvorenie zelených plôch v rámci strechy a umiestnenie fotovoltických panelov, ktoré budú zdrojom energie primárne pre prevádzku garážového domu.

S. Nosková Illášová

Spájame sily s cieľom zachrániť Dom kultúry

Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici na júnovom zasadnutí schválilo predložený návrh na založenie obchodnej spoločnosti Dom kultúry BB s. r. o. Ide o jeden z prvých spoločných krokov Mesta Banská Bystrica a Banskobystrického samosprávneho kraja (BBSK) smerujúcich k nadobudnutiu a následnej komplexnej rekonštrukcii tohto kultúrno-spoločensky významného objektu mesta. Založenie obchodnej spoločnosti začiatkom júla schválilo aj zastupiteľstvo BBSK. Cieľom oboch samospráv je nadobudnúť Dom kultúry do vlastníctva, následne pripraviť projekt jeho komplexnej rekonštrukcie a opätovne ho sprístupniť verejnosti.

Zámer založenia spoločnosti je finálnym výsledkom rokovaní, dohôd a spolupráce mesta s Banskobystrickým samosprávnym krajom. Spoločnosť bude zastupovať obidve samosprávy, najmä v procese nadobudnutia Domu kultúry a príslušných pozemkov do najbližšie vyhlásenej verejnej dražby, resp. aj v ďalšej administratívno-technickej správe, v prípade úspešného nadobudnutia.

Mesto vlastní pod objektom značnú časť pozemkov

Každá zo samospráv bude mať v obchodnej spoločnosti 50 percentný obchodný podiel. Prvými konateľmi budú Ján Nosko, primátor mesta Banská Bystrica a Ján Lunter, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja. Súčasťou orgánov spoločnosti bude aj šesťčlenná dozorná rada, ktorej členmi budú traja poslanci zastupiteľstva BBSK a traja poslanci Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici. „Verím, že pri dražbe Domu kultúry a príslušných pozemkov budeme úspešní a spolu s Banskobystrickým samosprávnym krajom mu dokážeme prinavrátiť status dôstojného kultúrno-spoločenského stánku. Samozrejme, počítame s tým, že v rámci dražby môžu byť predložené aj ďalšie ponuky, avšak stále platí, že mesto je vlastníkom podstatnej časti pozemkov. Aj to je jeden z faktov, ktorý by

mal spolu s aktuálne platnou územno-plánovacou dokumentáciou garantovať prioritné využitie objektu na jeho kultúrno-spoločenské účely,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Prinavrátienie stánku kultúry obyvateľom

Mesto Banská Bystrica poskytne obchodnej spoločnosti návratnú finančnú výpomoc vo výške 750 tisíc eur a BBSK vo výške 1,6 milióna eur. Tieto finančné prostriedky budú slúžiť na úhradu dražobnej zábezpeky, ako aj na úhradu ceny v prípade úspešného vydraženia. „Založenie spoločnej s.r.o. Mesta Banská Bystrica a Banskobystrického samosprávneho kraja vytvára administratívno-právne predpoklady pre ďalšie spoločné kroky, smerujúce k obnove Domu kultúry. Spoločným cieľom oboch samospráv je vrátiť Dom kultúry späť obyvateľom

Foto: MsÚ BB

nielen mesta, ale celého kraja. Zachované bude jeho pôvodné využitie na spoločenské a kultúrne účely, ktoré sme deklarovali už koncom minulého roka, pri predstavovaní nášho zámeru. Ďalším krokom bude obojstranné schválenie

Z histórie

Estrádna sála, komorné divadlo, herecký klub, reštaurácia, kino, knižnica s čítárňou, poslucháreň, sály i klubové miestnosti. To všetko sa nachádzalo v objekte postavenom v roku 1979, kedy dielo získalo aj Cenu Zväzu slovenských architektov a zapísané bolo aj do národného registra dedičstva modernej architektúry 20. storočia. Atypickú päťpodlažnú stavbu navrhol architekt Jozef Chrobák. V čase najväčšej slávy bolo každoročne v priestoroch Domu kultúry vyše 4 600 kultúrno-spoločenských podujatí.

D. Adamovičová, L. Štepánková

V minulosti v objekte vystupoval aj SEUK

Fotografie: archív MsÚ BB

Súčasný interiér Domu kultúry

Zabezpečujeme pobytové a ambulantné služby

Potreba rodiny postarať sa o svojho chorého a staršieho člena býva niekedy veľkou fyzickou, psychickou, ale aj ekonomickou záťažou pre všetkých jej členov. Veľakrát si vyžaduje množstvo kompromisov vrátane obetovania svojho voľného či pracovného času. Pre obyvateľov, ktorým už poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti nepostačuje, potrebujú mať na prechodný čas zabezpečenie celodennú starostlivosť, ale zároveň nechcú úplne stratiť kontakt s domácim prostredím, na ktoré sú zvyknutí, je určené poskytovanie sociálnej služby v zariadení opatrovateľskej služby s týždennou formou pobytu. Mesto poskytuje pre osoby s nepriaznivým zdravotným stavom, ako aj pre seniorov takúto formu pomoci v Stredisku sociálnych služieb na ulici 9. mája č. 74 v Banskej Bystrici. V zariadení je poskytovaná počas pracovných dní od pondelka od 6:00 hod. do piatka do 18:00 hod. Obyvatelia môžu využiť odborné, obslužné a ďalšie činnosti, ktorými sú pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej

osoby. Rovnako aj sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržbu bielizne a šatstva. Vytvárajú sa tiež podmienky na úschovu cenných vecí a zabezpečuje ošetrovateľská starostlivosť. Sociálnu službu samospráva zabezpečuje pre 22 osôb v novo zrekonštruovanej bezbariérovej budove, kde je k dispozícii ubytovanie v jedno, dvoj a trojlôžkových izbách. V zariadení funguje celodenné stravovanie s možnosťou výberu racionálnej, diabetickej, bielkovinovej, výživovej a bezlepkovej stravy. Výhodou pobytu v zariadení opatrovateľskej služby je, že víkendy obyvatelia trávia vo svojom prirodzenom domacom prostredí. Ich príbuzní sa môžu počas pracovného týždňa venovať svojmu zamestnaniu bez obáv o zdravotný stav a bezpečnosť svojich blízkych.

Pre obyvateľov, ktorí sú odkázaní na sociálne služby len na určitý čas počas dňa, je táto pomoc poskytovaná v dennom stacionári, a to ambulantnou formou denne od 7:00 do

Foto: MsÚ BB

17:00 hod. Klienti môžu využiť odborné, obslužné a ďalšie činnosti, ktorými sú pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ďalej stravovanie s možnosťou výberu racionálnej, diabetickej, bielkovinovej, výživovej alebo bezlepkovej stravy. Počas dňa majú zabezpečenú záujmovú činnosť a rozvoj pracovných zručností. Sociálnu službu realizuje mesto pre desať osôb v bezbariérových priestoroch Komunitného multifunkčného centra na Robotníckej ulici č. 12.

Obyvatelia, ktorí majú záujem o niektorú z uvedených sociálnych služieb, získajú podrobnejšie informácie na stránke www.banskabystrica.sk, osobne v Klientskom centre mestského úradu alebo telefonicky na čísle 048/4330 777.

Odbor sociálnych vecí, MsÚ BB

Obyvatelia rozhodujú o tom, ako bude vyzerat' mesto, v ktorom žijú

Participatívne procesy zamerané na revitalizáciu mestského parku, ale aj obnovu siedmich verejných priestorov v projekte Zelené sídliská sa ukončili. Projekty sú v bode príprav na vyhlásenie architektonických súťaží. Okrem toho nepoľavujeme v kreovaní dôležitého nástroja pri čerpaní eurofondov - Integrovannej územnej stratégie, Stratégie Otvoreného vládnutia i ďalších krokoch participatívneho rozpočtu.

Revitalizácia mestského parku

Počas posledného pol roka sa do kreovania predstavy o podobe parku po plánovanej revitalizácii, zapojilo vyše 200 obyvateľov a obyvateľiek mesta prostredníctvom rôznych plánovacích, informačno-vzdelávacích a participatívnych aktivít. Prezentácia finálneho návrhu spracovaných podnetov od verejnosti sa uskutočnila počas Dní mesta v priestoroch radnice. Finálny návrh týchto podnetov bol odovzdaný odboru architekta mesta. Spracované podnety od verejnosti budú slúžiť ako súťažná pomôcka v rámci krajinno-architektonickej súťaže návrhov, ktorá je po participatívnom procese ďalšou fázou projektu revitalizácie mestského parku. Participatívny proces k obnove parku ukázal silu kolektívnej inteligencie obyvateľov a dôležitosť spolupráce samosprávy, ľudí a odborníkov pri tvorbe verejných priestorov, vďaka čomu je naše mesto na správnej ceste k obnove obľúbeného miesta stretávania sa všetkých vekových kategórií. Procesy zapájania verejnosti chceme neustále zlepšovať, preto Vás pozývame vyplniť dotazník zameraný na spätnú väzbu

participatívneho procesu k mestskému parku. Dostupný je na stránke www.banskabystrica.sk/mestskypark.

Príprava Integrovannej územnej stratégie pokračuje

Tesne pred letnými prázdninami bolo zrealizované v poradí druhé kolo tematických pracovných skupín, na ktorom sa zúčastnili odborné útvary MsÚ, starostovia okolitých obcí, rôznych organizácií a ďalších partnerov. Spoločne pripravovali návrh kritérií pre výber strategických investícií a ich prioritizáciu v území funkčnejestskej oblasti Banská Bystrica. Priestor na vyjadrenie názoru o tom, ktoré projekty by mali byť prioritou, bude mať aj verejnosť prostredníctvom online hlasovania už počas tohto leta. Budeme Vás informovať.

Prispajte k tvorbe Stratégie Otvoreného vládnutia

Stratégia Otvoreného vládnutia by mala našej samospráve dlhodobo pomáhať v kvalitnom využívaní princípov spolupráce, participácie

a transparentnosti. Cieľom je podporiť komunitu, skvalitňovanie verejných služieb či medziľudských vzťahov. Tvorba stratégie prebieha participatívnym spôsobom a zapája sa do nej nielen verejnosť, ale aj zamestnanci a vedenie MsÚ. Záverečné stretnutie venované stratégii sa uskutoční 21. júla 2022 v Robotníckom dome.

Participatívny rozpočet sa priblížil všetkým obyvateľom mesta

Obyvatelia mali počas piatich stretnutí organizovaných v rôznych častiach mesta možnosť predstaviť svoje dobré projektové návrhy v oblasti športu, vzdelávania, aktívneho občianstva, zelene či kultúry. Celkovo ich bolo prediskutovaných a odovzdaných viac ako 20. Projekty, ktoré spĺnia všetky podmienky v zmysle platného štatútu, budú ich predkladatelia prezentovať na druhom diskusnom fóre začiatkom jesene 2022. Všetkým predkladateľom ďakujeme, že sa zapojili a tešíme sa na ďalšie kroky.

S. Kariková, koordinátorka pre participáciu a otvorené vládnutie, MsÚ BB

Ekopodnety a názory obyvateľov mesta

Patrí Banská Bystrica stále k mestám s najhorším ovzduším? Dlhé roky bola medzi trojicou miest s najviac znečisteným vzduchom na Slovensku. Hoci sa v posledných rokoch situácia o čosi zlepšila, naďalej patrí medzi lokality, kde sú prekračované povolené limitné hodnoty znečisťujúcich látok, tzv. Oblasť riadenia kvality ovzdušia.

Ovzdušie v meste, ktoré je obklopené pohoriami, je ovplyvňované najmä nepriaznivými rozptylovými podmienkami (inverziami) v kombinácii so zdrojmi znečisťujúcich látok hlavne z dopravy. Rýchlostnou cestou R1 tu denne prechádza v priemere 40 011 vozidiel a cestou I/66 je to 34 559 automobilov (Správa o kvalite ovzdušia v SR za rok 2019, SHMÚ). K tomu je ešte potrebné pripočítať jazdy s vozidlami v meste. V rámci Národnej monitorovacej siete sleduje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) kvalitu ovzdušia v lokalitách – Štefánikovo nábrežie a na ul. Zelená na Fončorde. Najväčším problémom sú prachové mikročastice PM₁₀, benzo(a)pyrén a prízemný ozón. Kvalita ovzdušia nie je všade rovnaká. Do atmosféry sú vypúšťané znečisťujúce látky z rôznych zdrojov. Okrem spomínanej dopravy, vykurovania či priemyselných činností, to môžu byť aj rôzne iné aktivity, napr. stavebné práce, ktorých je v ostatnom čase v meste podstatne viac ako po iné roky. Rekonštrukcie ciest a chodníkov majú okrem vplyvu na plynulosť premávky dopad aj na ovzdušie. Sucho a dlhé obdobie bez dažďa, aké tu máme tento rok, predstavu-

je tiež jednu z príčin zvýšenej prašnosti. K tejto téme sme oslovili manažérku kvality ovzdušia v rámci projektu LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia Ing. Janu Pavlíkovú zo Slovenskej agentúry životného prostredia. Manažéri pôsobia v rámci územných jednotiek samosprávnych krajov. Vytvárajú prepojenie medzi národnou a lokálnou úrovňou riadenia kvality ovzdušia.

■ Prečo by nás malo zaujímať aká je aktuálna kvalita ovzdušia?

Prvým a posledným nádychom sa vymedzuje náš život, dýchame neustále, a preto by sme nemali byť ľahostajní k tomu, čo dýchame. Na Slovensku každý rok, v dôsledku znečistenia ovzdušia, predčasne zomrie vyše päťtisíc osôb, pričom najväčšou hrozbou pre ľudské zdravie je dlhodobé vystavenie organizmu škodlivým látkam. Pre ochranu ľudského zdravia sú pre koncentrácie znečisťujúcich látok zákonom stanovené limitné hodnoty, ktoré by nemali byť prekročené. V prípade, že sa na nejaký čas zvýši ich podiel v ovzduší, obyvatelia by mali byť o tom informovaní. Priebežné hodnoty môžu obyvatelia sledovať

na webe SHMÚ v časti „spravodajstvo kvality ovzdušia“, ako aj na stránke www.dnesdycham.sk

■ Kto a ako môže niečo urobiť s kvalitou ovzdušia?

Každý sa na znečistení podieľame do istej miery tým, aký volíme dopravný prostriedok pri ceste do práce, príp. či obmedzíme kúrenie pevnými palivami. Malé rozhodnutia má v rukách každý obyvateľ mesta. Ak máme podozrenie, že nejaký zdroj práši či dymí až príliš, neváhajme kontaktovať príslušné zodpovedné inštitúcie. Prašnosť na staveniskách môže obmedziť úrad, ktorý stavbu povolil. Malú dymiacu prevádzku môže usmerniť samospráva, väčšiu Okresný úrad Banská Bystrica či Slovenská inšpekcia životného prostredia. Komplikovaná situácia nastáva, keď máme viacero zdrojov znečisťovania ovzdušia naraz. Vtedy by bolo dobré dohodnúť sa koordinovať povoľovanie zdrojov, napr. aby stavby neprebíhali v tom istom období, a ak je to nevyhnutné, aby dodržiavali prísne podmienky – zametanie, kropenie a pod.

Redakcia Radničných novín

Invázne druhy drevín na Slovensku

Prežívajú i v nepriaznivom období, vo vysokých teplotách či v suchu. Nenapádajú ich parazity, majú dobré reprodukčné vlastnosti. Súčasne nie je potrebný na ich výrub súhlas orgánu ochrany prírody. Aj také sú invázne dreviny, ku ktorým patrí Javorovec jaseňolistý a Kustovnica cudzia.

Negundo aceroides - Javorovec jaseňolistý

Uvedená drevina má hladkú sivohnedú kôru. Dorastá do výšky 20 metrov. Koruna je rozložitá a na pohľad pekne, rovnomerne tvarovaná. Listy vyrastajú na konároch protistojne, sú nepárno perovité s 3 až 7 tvarovo rozdielnymi lístkami. Žltozelené kvety vyrastajú na jar (v apríli až máji) zároveň s listami. Samčie kvety sú zoskupené v tzv. chocholíkoch, ktoré visia na dlhých stopkách z konára. Samičie kvety majú usporiadanie v dlhostopkatých strapcoch. Plodom je krídlatá dvojnažka. Rozmnožujú sa generatívne

aj vegetatívne. Tento druh tvorí množstvo semien, ktoré vietor roznáša na veľké vzdialenosti. Strom má aj silnú koreňovú výmladenosť, ktorá umožňuje postupné šírenie druhu vytvorením nových jedincov z výhonkov koreňov v okolí pôvodnej dreviny. **Metóda odstraňovania:** Pri tomto druhu nestačí len mechanické odstraňovanie výrubom, ale je potrebná aj následná aplikácia herbicídneho prípravku na odstraňovanie rastlín. Herbicíd sa musí hneď natrieť na reznú plochu. Používajú sa aj iné spôsoby, ako napr. injekčná metóda, kedy sa herbicídny prostriedok aplikuje priamo do kmeňa stojaceho stromu tak, že sa šikmo dole do kmeňa vyvrtá dierka, do ktorej sa vstrekuje herbicíd alebo sa urobí šikmý zásek sekerkou a herbicíd sa strekne do záseku. Strom sa vypilí až po jeho úplnom vyschnutí, minimálne dva roky po aplikácii herbicídu.

Lycium barbarum - Kustovnica cudzia

Drevina (resp. ker) nižšieho vzhľadu, ktorá vytvára husté porasty. Jej dlhé prútovité konáre prevyšujú a môžu sa dotýkať až pôdy. Takýmto spôsobom môže zakoreňovať a rozširovať pôvodný porast. Dorastá až do dĺžky 2,5 me-

tra. Je hnedosivej farby, riedko

porastená trnmi. Listy sú striedavé, krátko stopkaté, kopijovité. Prevažne v júli až auguste sa tvoria drobné, ružové až fialové, lievikovité kvety, ktoré na konároch vyrastajú v menších zväzkoch. Plodom je elipsovitá bobuľa oranžovo červenej farby. Rozširuje sa aj generatívne semenami, ktoré roznášajú vtáky, požierajúce plody druhu. **Metódy odstraňovania:** Pri menších porastoch (niekoľko kríkov) je možné využívať vykopávanie alebo vytrhávajú, kde je potrebné dohliadať na to, aby v pôde neostali žiadne časti koreňa. Pri väčších porastoch sa môže použiť odstránenie porastu kosením – krovinnorezom. Túto činnosť treba naplánovať ešte pred kvitnutím. Reznú plochu je potrebné následne natrieť koncentrovaným herbicídny prípravkom, aby sa obmedzilo zmladzovanie druhu.

Oddelenie životného prostredia, MsÚ BB

Poznáme mená osobností za rok 2021

Cikkerova sieň historickej Radnice na Námestí SNP ožila 16. júna 2022 výnimočnou atmosférou. Uskutočnilo sa tradičné slávnostné udeľovanie ocenení Cena primátora, Cena mesta a Čestné občianstvo, ktoré odštartovalo tohtoročné Dni mesta. Do kroniky Banskej Bystrice sa opäť zapísali výnimočné osobnosti a združenia, ktoré prispeli k rozvoju mesta a reprezentujú ho nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Tento rok si ceny prevzali deväti laureáti, ktorí zasvätili svoj život mestu pod Úrpínom.

Foto: V. Vereka

Slávnostné odovzdávanie verejných ocenení je rok čo rok dôstojnou príležitosťou pripomenúť si, že je medzi nami mnoho osobností, združení či inštitúcií, ktoré svojimi dobrými činmi a ideami prispeli k lepšiemu i dôstojnejšiemu mestu, a súčasne šíria jeho dobré meno. Podujatie je zároveň šancou na poďakovanie a uznanie, ktoré si významné osobnosti z rôznych oblastí pôsobenia rozhodne zaslúžia.

Čestné občianstvo mesta Banská Bystrica

Cenu získal výtvarný umelec Dominik Skutecký, in memoriam za celoživotné dielo európskeho významu. Ocenenie prevzala Katarína Baraniková, kurátorka expozície vo vile Dominika Skuteckého. Produktívny maliar vytvoril takmer 400 diel. Obrazy uznávaného výtvarného umelca dodnes nachádzame okrem slovenských aj v mnohých zahraničných múzeách, súkromných zbierkach a aukciách. V jeho vile zriadila Stredoslovenská galéria v roku 1994 stálu expozíciu maliarovho diela, ktorá je aktuálne zrenovovaná. Ďalším oceneným v tejto kategórii bol Vladimír Úradníček, akademický maliar, in memoriam, ktorý sa zaslúžil o celoživotné dielo v oblasti reštaurovania a pedagogickú činnosť. Cenu prevzala predsedníčka Komory reštaurátorov, Barbara Davidson. Vladimír Úradníček prišiel v roku 1959 do Banskej Bystrice, kde prežil vyše dve desaťročia. Začiatkom 60. rokov zreštauroval renesančnú časť fasády na Beniczského dome. Renovoval aj fasádu na Meštianskom dome na Námestí SNP 14. Na Thurzovom dome obnovil v roku 1969 sgrafitovú a maľovanú výzdobu. Jeho umenie sa dodnes zrkadlí aj na ďalších budovách v historickom centre mesta.

Trojica laureátov získala Cenu mesta

Ocenenie udeľuje mestské zastupiteľstvo na základe návrhu primátora, poslancov mestského zastupiteľstva a obyvateľov osobám či inštitúciám za vynikajúce tvorivé výkony, ako aj významné výsledky v rôznych oblastiach. Do pamätnej knihy sa zapísal Zdeněk Gregor za rozvoj šachovej hry v Banskej Bystrici v radoch mládeže, a tým za propagáciu mesta doma i v zahraničí. Inteligentná hra vyplňa jeho voľné minúty, ktoré sa po viac ako štyridsiatich rokoch nedajú počítať na stovky, ale na tisícky hodín. Za viac ako 36 rokov zorganizoval okolo 550 turnajov na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Šach učí hrať aj rómske deti z Hrochote. Cenu mesta za celoživotnú vedeckú činnosť v oblasti fyziky, astronómie a za významné športové a funkcionárske aktivity v oblasti československého horolezectva si odniesla Olga Zibrinová. V roku 1961 sa stala prvou riaditeľkou banskobystrickej Hvezďárne na Vartovke. V 60. rokoch 20. storočia trénovala ženské národné horolezecké družstvo. Neskôr bola aj funkcionárkou a dodnes je členkou Slovenského horolezeckého spolku JAMES. Za sebou má neuveriteľných 190 výstupov na vysokotatranské štíty. Prvý absolvovala v roku 1953. Tretím oceneným je Banskobystrický spolok okrásľovaci a ochranný, o. z. za obnovu, zachovanie historických i kultúrnych hodnôt, zvyšovanie historického povedomia a rozvíjanie lokálpatriotizmu. Ide o dobrovoľné občianske združenie obyvateľov a sympatizantov Banskej Bystrice, ktoré vzniklo 8. júna 2012. Jeho pôsobenie nadväzuje na poslanstvo rovnomeného spolku, ktorý bol v meste založený v roku 1927 profesorom Janom Roubalom, riaditeľom Štátneho reformného reálneho dievčenského gymnázia

Karola Kuzmányho, a v neposlednom rade, významným československým entomológom. Súčasťou spolku boli významné osobnosti ako spisovateľka Terézia Vansová, prof. Dr. Václav Kmoníček či Viliam Figuš-Bystrý.

Cenu primátora si odniesla štvorica ocenených

Za celoživotný prínos v oblasti etnografie, propagácie detského folklóru doma i v zahraničí získala cenu Zuzana Drugová. Celých 24 rokov pracovala v Stredoslovenskom múzeu v Banskej Bystrici. Jej život sa v roku 1990 spojil s Detským folklórnym súborom Matičiarik, na ktorého založení a činnosti sa podieľala. Svoju prácu chápe ako poslanie, nakoľko aj jej korene siahajú do Kovačice v Srbsku. Jej starý otec bol Janko Bulík, prvý predseda Matice slovenskej v bývalej Juho-slávii. Za kultúrno-spoločenský rozvoj mesta v oblasti školstva si prevzal ocenenie Július Lomenčík – učiteľ, pre ktorého sa pracovný čas nekončí za bránami školy, ale prirodzene pokračuje mimoškolskými aktivitami. Študentom tak dáva príklad, aby svoje povolanie brali ako poslanie pri výchove budúcich generácií. Za dlhoročnú prácu v Banskej Bystrici v rámci kultúrno-spoločenského rozvoja mesta bol ocenený Milan Vigaš – filantrop, humanista a zakladateľ múzea paličkovanej čipky, baníctva, minerálov a historických artefaktov z bežného sedliackeho života v Španej Doline. Venuje sa rozvoju Banskobystrického GEO-PARKU, cestovnému ruchu na Slovensku i v zahraničí, ale hlavne Španej Doline – obci s bohatou históriou a tradičnou architektúrou. Štvoricu ocenených uzatvára Oblastná organizácia cestovného ruchu Stredné Slovensko za rozvoj cestovného ruchu v regióne a zachovávanie prírodného i kultúrneho dedičstva. Jej zakladajúcimi členmi boli okrem iných aj mestá Banská Bystrica, Zvolen a Sliač. Organizácia má v súčasnosti 43 členov, z toho päť miest, 14 obcí a 24 rôznych podnikateľských subjektov či občianskych združení, vrátane hotelov, informačných centier, cestovných kancelárií, kúpeľov a pod.

Každý dostal originálny grafický list

Výtvarný motív zobrazujúci diamant vsadený do okolitých vrchov vytvoril grafik doc. Igor Benca, akademický maliar, špeciálne pre túto príležitosť. Dielo zároveň stvárňuje predstavu kolobehu inšpirácie a životnej energie pod ochrannými krídlami bystrického anjela.

D. Adamovičová, M. Strelec

Ked' ohnivý kohút zakikiríkal

V minulosti sa ako stavebný prvok na budovy väčšinou využívalo drevo. Tak to bolo aj v stredovekej Banskej Bystrici, kde bola stále väčšina domov a hospodárskych budov z tohto materiálu. V kuchyniach sa navyše varilo na otvorenom ohni, preto stačila len malá iskrička, aby vznikol požiar. Najväčší z nich na čas zastavil úspešne sa rozrastajúce a prosperujúce mesto. Súčasne navždy zmenil jeho tvár.

Foto: pixabay.com

Všetko sa začalo 3. augusta 1761 v Medenom hámri, keď požiar zachvátil tesársku dielňu. Vznikol presne tak, ako vo väčšine prípadov – zo zle zahasenej pahreby, pri príprave jedla. Aj tesári sú len ľudia a potrebovali jesť. V ten deň, bol to pondelok, sa dohodli, že si opečú baranie stehno. Uhlíky v pahrebe však zle uhasili a oheň si razom našiel cestičku k prístrešku. Výrazne mu pomohol silný vietor, nezvyčajný v tomto letnom čase, ktorý sa preháňal mestom už niekoľko hodín. Stačil jeden uhlík a katastrofa bola na svete. Razom začali postupne horieť všetky vyhne a ostatné hospodárske budovy, domy robotníkov a úradníkov v hámri. Šopy naplnené po okraj úrodou z čerstvo ukončenej žatvy v susednej Lazovnej ulici vzbíkli ako dobre napustená fakľa. Prudký severný vietor sa postaral, aby oheň „skákal“ zo strechy na strechu.

Trhový pondelok

Tretí augustový deň v roku 1761 bol zhodou okolností pondelok, kedy sa do mesta nahnulo mnoho ľudí aj zo širokého okolia na trh. Krik a hurhaj pobudili obyvateľov Banskej Bystrice ešte pred svitaním. Všetci bežali hasiť oheň cez Striebornú a Lazovnú bránu, no pri kostole zbadali, že ďalej sa už nedostanú a červená páľava sa valí na mesto. Otočili sa naspäť a bežali čo im sily stačili, ďalej od ohňa, na druhý breh Hrona až hore na Kalvársku horu. Odtiaľ sa len bezmocne prizerali, ako žeravé plamene poľahky ničia mesto priamo pred ich očami. Oheň bol tak ozrutný, že hoci veľa domov už malo murované základy a hlboké pivnice, horúčava ich tak zničila, že popraskali a na prach sa rozpadávali, ako keď uhlík dobre zhorí v pahrebe. Oheň besnel neskutočnou rýchlosťou. Na druhý deň bolo ráno v meste mĺkve, smutné a čierne. Všade dym a skaza. A zápach. Tí, čo prežili, videli také hrôzy, že mnohí z toho ochoreli, a tak sa na druhý svet aj po požiaroch pobrali. A ďalší sa ešte dlho z chorôb liečili.

Tieň nad mestom, keď ohnivý kohút konečne stíchol

Keď ľudia postupne videli, čo všetko požiar v meste spôsobil, nikomu nebolo do reči. Škody na majetku vyčíslili na dva milióny zlatých. Oheň si nevyberal, bral rad za radom čo mu prišlo do cesty. „Ohol chrby“ a „zrazil hrebienky“ aj najkrajším budovám, zničil i samotný hrad. Zhorel Pharhoff, kde bývali chudobní, ktorých len ich ruky živili, a odtiaľ už poľahky iskry skočili na hradobné múry a do hradu. Múry sa na niekoľkých miestach od horúčavy celé popukali a na prach porozpadávali. Zhorela veža – zvonica a zvony padli dolu na zem, kde sa úplne roztopili. Dokonca aj ten veľký – Generál. Ani hradné kostoly neboli uchránené. Na „Slovenskom“ horela len strecha, do vnútra sa oheň nedostal. Naopak farský kostol takmer do tla vyhorel. Najprv strecha aj klenby popadali. Čo však bolo najhoršie, ako fakľa vzbíkol hlavný oltár. Majstrovské dielo rezbára Majstra Pavla z Levoče. Tento oltár bol väčší, vyšší, ako ten levočský – no nezostala po ňom ani triesočka. Zhorela hlavná loď aj päť bočných kaplniek. Len tá, ktorá nesie meno svätej Barbory bola zázrakom ušetrená a takmer nepoškodená. Z mestskej veže spadli hodiny, zhorel celý špitál aj s kostolom, mlynom a nemocnicou dole pri Bystričke. Budova Jezuitského kolégia zhorela tak, že nezostalo jediné okno, skriňa, obraz, dokonca ani dvere do pivnice oheň neušetril. Na námestí najväčšie plamene šľahali z Kammerhofu, ktorý prišiel o celý krov, pivovar a stajne s maštalami vzbíkli a za okamih zhoreli ako najmenšie stebielko trávy. Za živá zhoreli mnohé zvieratá a oheň preskočil aj na druhý breh Hrona. Urpín horel smerom na Mičinú.

Keď nikomu nie je do reči

Požiar vo svojich útrobách pochoval vyše 120 ľudí, do tla zhorelo 305 budov, a aj z tých 109, ktoré zostali, mali mnohé narušené stre-

chy a krov, ktoré sa poohýbali od obrovskej horúčavy. Za vinníkov, po vypočúvaní o tri týždne neskôr, boli uznaní spomínaní tesári z dielne v hámri, ktorí si varili baraninu a zle uhasili uhlíky. Odsúdili ich na päť rokov nútených prác v okovách s plácou len na úhradu stravy. Nakoniec im znížili trest na dva roky, keďže oheň rozšírila nepredvídateľná víchrica. Po tomto požiaru v meste prijali viaceré nevyhnutné opatrenia a bola vyhlásená verejná zbierka na opravu mesta. Banská komora mestu ponúkla zadarmo drevo na opravu a stavbu domov, župa zas povozy. Panovníčka Mária Terézia odpustila mestu na tri roky platenie kontribúcie a mestskej dane.

A Bystrica už nikdy nebola taká ako predtým

Požiar z 3. augusta 1761 mesto tak výrazne poznačil, že jeho vzhľad sa navždy zmenil. Mestskí páni postupne rozhodli o asanáciách, rekonštrukciách a opravách, na niektoré budovy sa však dlhé roky nedostalo. Mesto postupne získalo nový, barokový vzhľad. Štíhle veže nahradili kypré cibulkové čiapočky, vo vnútornom meste bol prísny zákaz stavať drevené domce, komíny či hospodárske budovy. A námestie sa postupne vytvarovalo do takmer dnešnej podoby – kamenné domy natlačené jeden k druhému, tak ako ich obdivujeme aj dnes.

Inšpiráciou k napísaniu článku, nám bolo rozprávanie Emila Jurkoviča o ničivom požiaru v kronike Dejiny kráľovského mesta Banská Bystrica.

Foto: pixabay.com

Vedeli ste že...

Už v tom čase dobre fungoval výstražný systém. Na Hodinovej veži sa nachádzala stála strážna služba, ktorá mala za úlohu kontrolovať, či sa do mesta blíži nepriateľ, ale zároveň aj to, či niekde nehorí. Požiare boli v minulosti pomerne bežnou záležitosťou a z Hodinovej veže bol najlepší výhľad na celé mesto aj do okolia.

V prípade požiaru, stráž na veži vyvesila tým smerom červenú zástavu počas dňa alebo lampáš v noci, a trubači na mestskej ochodzí okamžite trúbili na poplach.

Turistické informačné centrum

Vojenské športové centrum získalo 1000. medailu

Okrem 55. výročia založenia oslávi VŠC DUKLA aj ďalší dôležitý míľnik, a to získanie tisícich medailí z vrcholných podujatí. Jubilejnou 1000. medailou v histórii centra bol zlatý kov karatistu Tomáša Kóšu na majstrovstvách Európy do 21 rokov. O cenné kovy sa pričínili stovky športovcov, spomedzi nich aj významné osobnosti slovenského športu a olympijskí víťazi Anastazia Kuzminová, Elena Kaliská, Michal Martikán, Matej Tóth a aktuálne najlepšia slovenská športovkyňa Petra Vlhová. V 55-ročnej histórii získali športovci DUKLY

Foto: VŠC Dukla BB

celkovo 27 olympijských medailí, z toho 12 zlatých. Okrem toho sa môžu pýšiť 91 titulmi majstrov sveta a 121 majstra Európy. „Je to

významný míľnik, ktorý svedčí o opodstatnenosti armádneho športu. DUKLA vytvárala a vytvára najlepšie podmienky pre individuálny šport na Slovensku a naďalej sa ich snažíme zlepšovať. Verím, že po rekordnom minulom roku, keď nám pribudlo 57 cenných kovov, aj tento rok pribudnú ďalšie významné medaily a naši športovci potešia slovenských fanúšikov,“ netajil spokojnosť a odhodlanie Matej Tóth, riaditeľ VŠC DUKLA Banská Bystrica.

VŠC DUKLA BB

Prvoligový futbal sa vracia pod Urpín

Futbalisti MFK Dukla Banská Bystrica sa po siedmich sezónach strávených v nižších súťažiach vracajú do najvyššej slovenskej futbalovej súťaže Fortuna ligy. Keďže viaceré tímy z najvyššej súťaže nespĺnili licenčné podmienky pre účinkovanie v novom ročníku, na priamy postup Dukle stačilo obsadiť v 2. lige aj druhé miesto za víťaznou Podbrezovou. Potešujúcou správou pred novou sezónou je, že jadro hráčskeho kádra Michala Ščasného, ktorý pred sezónou nahradil dlhoročného trénera Dukly Stanislava Vargu, zostalo pokope. Kapitán a druhý najlepší strelec súťaže v minulej sezóne Róbert Polievka podpísal

s klubom novú dvojročnú zmluvu. Káder doplnil 29-ročný stredopoliar Lukáš Gašparovič, ktorý predtým pôsobil v tíme FC Petržalka

Foto: archiv MFK Dukla Banská Bystrica

a po pôsobení v zahraničí sa pod Urpín vracia Michal Faško. Nový ročník najvyššej slovenskej futbalovej súťaže odštartuje 15. júla 2022, kedy sa v otváracom zápase predstaví Dukla na pôde Zemplína Michalovce. Následne naši futbalisti odohrajú na ihriskách súperov ďalšie dve kolá a na domácej pôde sa prvýkrát predstavia až vo 4. kole 6. augusta 2022 proti Ružomberku. Hráčom MFK Dukla Banská Bystrica prajeme v novej sezóne čo najviac víťazných zápasov a na tribúne Štadióna SNP na Štiavničkách veľa spokojných fanúšikov.

Oddelenie športu, MsÚ BB

HANDI OPEN po troch rokoch opäť na Štiavničkách

Medzinárodné paraatletické preteky vo vrhačských disciplínach HANDI OPEN sa po prestavbe Štadióna SNP zasa vracajú na Štiavničky. Podujatie, ktoré organizuje ŠK SPORTLIFE BB pod patronátom dvojnásobného paralympijského medailistu Mariána Kuřeju, bude v tomto roku súčasťou medzinárodnej ligy Para Moravia Cup. Očakáva sa preto aj vysoká účasť zahraničných športovcov. Preteky sa uskutočnia v sobotu 13. augusta 2022 na Štadióne SNP na Štiavničkách.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: paralympic.sk

Letné prázdniny v znamení jogy v prírode

Banskobystrickí milovníci jogy sa v uplynulých rokoch tradične počas týchto mesiacov každú stredu podvečer stretávali na Letnej joge. Nebude tomu inak ani tento rok, a tak si každú stredu počas júla a augusta môžete prísť zacvičiť od 18:00 hod. do mestského parku. K tradičnej stredajšej joge sa tento rok pridáva aj Mai Ram Yoga v Parku pod Pamätníkom SNP, kde si Banskobystričanky a Banskobystričania môžu zacvičiť v júli a auguste každý utorok. Podujatia sú bezplatné. Stačí si so sebou priniesť len podložku na cvičenie, vodu a dobrú náladu. V prípade nepriaznivého počasia sa cvičenie neuskutoční.

Oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: TVOJA JOGA a. z.

Hľadáme domov

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

Meno: Pluto

Vek: 8/2018

Pohlavie: pes

Váha: 5,5 kg

Výška: 26 cm

Povaha: Pred tým len veľký chumáč chlupov plný kliešťov, no po wellness pobyte v salóne sa stal z neho krásny, spokojný a takmer „značkový“ psík. Je to ideálny gaučový typ, ktorý nemá problém so psíkmi ani mačičkami. Zo začiatku je opatrný, no keď Vás spozná, je to úžasné, priateľské a milujúce zvieračko. Pluto potrebuje teplý peľach, lásku a pozornosť svojho majiteľa, ktorý ho zoberie do nového domova čo najskôr. Informácie nielen o ňom získate na telefónnych číslach: 0918505254, 0915699756 alebo priamo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, 960 01 Zvolen. Víťaná je aj dočasná opatera o psíkov. Všetky podstatné informácie sú dostupné na webovej stránke www.kszv.sk.

Uzávierka augustového čísla

Termín: 4. august 2022 do 12:00 hod. Na podklady čakáme do uzávierky. Po tomto termíne už nie je možné články dopĺňať. Kontaktujte nás preto v dostatočnom predstihu. Kontaktná osoba: Mgr. Miroslav Strelec, e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, tel.: 048/4330 107.

Verejné vyhlášky (VV) Stavebného úradu

OVZ-SU 128773/24689/2022/HOM

VV: Oznámenie o začatí spojeného územného konania so stavebným konaním; Stavebník: MUDr. P. Kmeč a MUDr. V. Kmečová; Stavba: Novostavba RD na parcele KN – C č. 2394/491 v k. ú. BB; Vyvesené: 30. 06. 2022

OVZ-SÚ 128709/24679/2022/MM

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a o upustení od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania

Stavebník: Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov Národná 9; Stavba: „Zateplenie dvorných priečelí BD Národná 9, BB“, súpis. č. 1011 na pozemku parc. č. KN – C 1463/1 v k. ú. BB; Vyvesené: 30. 06. 2022

OVZ-SU 127259/20136/2022/Ger

VV: Oznámenie o začatí stavebného konania a o upustení od ústneho pojednávania a miestneho zisťovania; Stavebník: Veronika Fábryová, Severná 12, BB; Stavba: „Posúdenie stavebných úprav bytu na Severnej ulici č. 10 v BB“, na pozemku parc. č. KN – C 2063/2 v k. ú. BB; Vyvesené: 28. 06. 2022

OVZ-SU 126653/12919/2022/Sko

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Development Services Company, s. r. o., Zvolenská cesta 4164, BB; Stavba: „Radové domy na Kačici“, na parcele č. KN – C 1931/26, 1931/265, 1931/271, 1931/399, 1931/400, 1931/262, 1931/393, 1931/394, 1931/48, 1931/261, 1931/391, 1931/392, 1931/260, 1931/389, 1931/390, 1931/259, 1931/387, 1931/388, 1931/258, 1931/385, 1931/386, 1931/257, 1931/383, 1931/384, 1931/256, 1931/381, 1931/382, 1931/4, 1931/284, 1931/285, 1931/255, 1931/379, 1931/380, 1931/254 v k. ú. BB; Vyvesené: 27. 06. 2022

OVZ-SU 92500/15159/2022/Sko

VV: Rozhodnutie; Stavebník: Development Services Company, s. r. o., Zvolenská cesta, BB; Stavba: „Technická vybavenosť pre RD na Kačici – BB, objekt SO 05 Vonkajšie osvetlenie“ na pozemku parc. č. KN – C 1931/26 v k. ú. BB; Vyvesené: 23. 06. 2022

OVZ-SU 127724/16615/2022/Sko

VV: Rozhodnutie; Stavebník: HANSIK ACADEMY, s. r. o., Zvolenská cesta 15451/16 BB; Stavba: „BB – Rudlová, Tréningové centrum futbalu, VN prípojka“, predbežne umiestnená na parc. č. KN – C 1978/1, 1978/3, 1978/4, 2741/1 (KN-E č. 2-197/5, 2-212/2, 2-227/7) v k. ú. Sásová; Vyvesené: 24.06.2022

Všetky aktuálne verejné vyhlášky stavebného úradu nájdete na stránke mesta www.banskabystrica.sk v sekcii Samospráva – Úradná tabuľa, pričom v kategórii dokumentu je potrebné zvoliť Stavebný úrad.

V Banskej Bystrici, 30. 6. 2022

Komunitné centrá

V rámci podujatia „Dni mesta 2022“, nám organizátori vytvorili priestor na predstavenie činnosti KC Fončorda a KC Sásová. Veľká vďaka patrí najmä členom komunit a všetkým zainteresovaným, ktorí sa aktívne zapojili do organizovania a odprezentovania svojej činnosti v centrách. Túto možnosť využili komunity ako napríklad Shuffle dance či Banskobystrickí šermiari z KC Sásová alebo šachisti a petangisti z KC Fončorda, ktorí predstavili svoje aktivity v CNK Záhrada, kde sa mohli aj okoloidúci zapojiť do hry simultánneho šachu alebo si vyskúšať svoje zručnosti v petangu. Priamo na námestí si zase mohli pri stánkoch komunitných centier, ktoré boli plné propagačných materiálov či fotografií z ich akcií, vyrobiť deti za pomoci rodičov svoje vlastné odznaky. Akcia sa niesla v duchu dobrej nálady a spolupatričnosti. Týmto podujatím sa naša aktivita určite nekončí. Veľmi radi Vás uvidíme aj priamo u nás v komunitných centrách.

KC Fončorda, KC Sásová

Súť'až

V predchádzajúcom čísle Radničných novín ste sa mohli zapojiť do súťaže o jednu z knižných publikácií. Stačilo nám do redakcie napísať aspoň tri ulice, na ktorých boli umiestnené bezbariérové prvky pre nevidiacich a slabozrakých. Všetky sú uvedené v RN č. 6 na strane 7. Ďakujeme, že ste sa do súťaže zapojili. Výherkyňou sa stáva pani Kochanová. Gratulujeme a výhru posielame poštou. V súťaži o knižnú publikáciu pokračujeme aj v júlovom vydaní nášho mesačníka. Napíšte nám, aký je oficiálny názov novovzniknutej spoločnosti, ktorej cieľom je zachrániť Dom kultúry. Odpovede nám posielajte do 4. augusta 2022 na adresu: Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail: radnicnenoviny@banskabystrica.sk, predmet správy: súťaž.

Oznam

SPOĽACH, o. z. ponúka bezplatné poradenstvo v oblasti problematiky Alzheimerovej choroby a pozýva na stretnutie podpornej Skupiny Príbuzných a Opatrovateľov Ľudí s Alzheimerovou Chorobou, ktoré sa uskutoční v stredu 20. júla 2022 o 16:00 hod. v priestoroch Diecézneho centra Jána Pavla II. na Kapitulskej ulici č. 21. Spoločne sa budeme venovať téme – Stravovanie ľudí s Alzheimerovou chorobou. Tešíme sa na stretnutie s Vami.

L. Golianová, SPOĽACH, o. z.

PODUJATIA

V BANSKEJ BYSTRICI A OKOLÍ

AUGUST 2022

■ HUDBA / TANEC / DIVADLO
 ■ ŠPORT
 ■ MÚZEÁ / GALÉRIE / KNIŽNICE
 ■ INÉ PODUJATIA

01. - 07.08. PON - NED europa sc the legits blast festival youth is the future camp: 01.08. - 04.08. - tanečné, hudobné a umelecké workshops outbreak europe: 04.08. - 07.08. - medzinárodný tanečno-hudobný festival	01. - 31.08. PON - STR 16.00 hod., štátna vedecká knižnica - lhm, lazovná 9 malý, veľký príbeh jedného osudu výstava	02.08. UTOROK 10.00 hod., verejná knižnica mikuláša kováča - pobočka detskej literatúry, lazovná 26 leto v knižnici tvorivé výtvarné aktivity pre deti, rodiny s deťmi a návštevníkov knižnice opakuje sa: 09.08., 16.08., 23.08., 30.08. o 10.00 hod.	02. - 31.08. UTO - STR stredoslovenské osvetové stredisko, dolná 35 igor mihálik - z tvorby výstava umeleckých artefaktov známeho bystrického "pekára"	03.08. STREDA 18.00 hod., mestský park letná joga v mestskom parku joga pre všetkých opakuje sa: 10.08., 17.08., 24.08., 31.08. o 18.00 hod.
03.08. STREDA 19.00 hod., stredoslovenské osvetové stredisko, dolná 35 zuzana mojžišová rodáčka z b. bystrice prichádza s world music projektom puščaňa	04. - 06.08. ŠTV - SOB námestie snp vol'né pódium 3. ročník multižánrového podujatia spojeného s koncertami banskobystričských kapiel a hudobníkov	05. - 06.08. PIA - SOB 14.00 hod., námestie snp banskobystrický pivný festival 2022 degustácia slovenských a zahraničných pív	06.08. SOBOTA 9.30 hod., donovaly donovalský drapák cyklistické a bežecké preteky cez hory	06.08. SOBOTA 10.30 hod., námestie snp the grand retro show prehliadka historických vozidiel a koncert gatsby sounds
06.08. SOBOTA 19.00 hod., kostol premenenia pána v španej doline vivat vox organi 2022 koncert pre dva organy a tamburíny	08.08. PONDELOK 18.00 hod., nádvorie radnice, námestie snp 1 letné večery pondelkové neformálne diskusie na rôzne témy so skvelými hosťami a príjemnou hudbou	12.08. PIATOK 19.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 folklórna bystrica 2022 galavečer plný krásnej hudby a folklórnej energie	13.08. SOBOTA 10.00 hod., štadión snp na štiavničkách handi open atletické preteky pre hendikepovaných športovcov	13.08. SOBOTA 19.00 hod., evanjelický kostol, lazovná 42 vivat vox organi 2022 medzinárodný organový festival
14.08. NEDEĽA 15.00 hod., thurzov dom - ssm, námestie snp 4 športuj s históriou - spoznaj lukostreľbu podujatie pre rodiny s deťmi	15.08. PONDELOK 13.00 hod., robotnícky dom, robotnícka 3 teátro neline divadelné predstavenie a tvorivé dielne pre ťažko zdravotne postihnuté deti z tábora pons	15. - 18.08. PON - ŠTV 21.00 hod., námestie snp bažant kinematograf originálny kočovný typ „open – air kina“	18.08. ŠTVRTOK 15.00 hod., tihányiovský kaštieľ - ssm, radvanská 27 workshop - farbenie textilu s prírodnými farbivami workshop	18.08. ŠTVRTOK 17.00 hod., radnica - cikkerova sieň, námestie snp 1 ars poetica neosoliensis autorské čítanie poézie
18.08. ŠTVRTOK 20.30 hod., stredoslovenské osvetové stredisko, dolná 35 divadelný štvrtok - ako uvariť žabu komediálna dráma v podaní celkom malého divadla zo starého tekova	19.08. PIATOK 17.30 hod., kostol nanebovzatia panny márie, námestie š. moysesa 48 kaplnka sv. barbory rozprávanie jozefa Ďuriánčika o oltári majstra pavla a ďalších pokladoch kaplnky	19.08. PIATOK 19.30 hod., radnica, námestie snp 1 nočná prehliadka banskej bystrice interaktívna prehliadka histórie mesta so šermiarskou skupinou vir fortis	20.08. SOBOTA 19.00 hod., evanjelický kostol, lazovná 42 vivat vox organi 2022 medzinárodný organový festival	21.08. NEDEĽA 17.00 hod., pri zš na spojovej ulici sídliskový večerníček teáter komika: klaun kúzelníkom
25.08. ŠTVRTOK 16.00 hod., štátna vedecká knižnica, lazovná 9 prednáška o britskom romantizme v poézii a prednes poézie prednáška	25.08. ŠTVRTOK 17.00 hod., divadlo pod balkónom, rudohorská 37 húsenička - malé stvorenie, veľké pocity nonverbálna inscenácia pre deti	27.08. SOBOTA 15.00 hod., stredoslovenské osvetové stredisko, dolná 35 bystrický folkový dvor prehliadka folkovej hudby	27.08. SOBOTA 19.00 hod., kostol premenenia pána v španej doline musica barocca 2022 koncert	29.08. PONDELOK 19.00 hod., areál múzea snp slávnostný koncert pri príležitosti osláv 78. výročia snp účinkujú sólisti, orchester a zbor štátnej opery, dirigent: igor bulla

zmena programu vyhradená!

**RADNIČNÉ
NOVINY**
MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Vydáva: Mesto Banská Bystrica, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica, Editor: Mgr. Miroslav Strelec, Pomoc pri príprave textov a grafiky: Mgr. Dominika Adamovičová, Bc. Monika Halmiová, Layout: Mgr. Tomáš Pastork, Grafická úprava: Denisa Fazekašová, Tlač: Polygrafické centrum, s.r.o., Tomášikova 26, 82101 Bratislava, Distribútor: Do každej bytovej schránky, Slovenská pošta, a.s., Vychádza v náklade: 34 600 výtlačkov, Periodicita: mesačník, On-line verzia: www.banskabystrica.sk, Evidenčné číslo: EV 2943/09, IČO vydavateľa: 00313271, ISSN 1339-9837, Nepredajné! Nevyžiadané rukopisy nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu textov vrátane krátenia.